

VLADIMÍR ŠNIDL NEDELA 15. MÁJA 2016 18:48

Zuzana ani Božena, Černák ani Výboh: zbrojárstvom hýbu nové mená

Do popredia sa tlačia firmy, ktoré sa už vzdali myšlienky, že by sa na Slovensku mal postaviť hotový tank.

V máji 2001 sa mohlo zdať, že slovenské zbrojovky opäť získavajú zašlú slávu. Grécko, členská krajina NATO, vtedy kúpilo dvanásť samohybných húfníc Zuzana. „Tento obchod bude mať veľký finančný prínos,“ oznámilo slovenské ministerstvo obrany.

Po Grécku sa mali ďalšie objednávky len hrnúť. Podľa vtedajších novinových článkov sa o húfnice vážne zaujímal Česi, Fíni či Indovia. Zbrojáři na tieto

obchody čakajú dodnes.

O pätnásť rokov neskôr je jasné, že Zuzany slovenské zbrojárstvo nezachránili – ani Gréci ich príliš nevyužívali a po čase ich darovali na Cyprus. Miesto toho sa do popredia tlačia nové firmy, ktoré si už volia úplne iný biznis model.

Opustili myšlienku, že by sa na Slovensku mal vyrábať „hotový tank“. Sústredia sa skôr na výrobu sofistikovaných doplnkov, ktoré môžu byť použiteľné v systémoch rôznych svetových výrobcov.

PREČÍTAJTE SI TIEŽ**Prečo je v poriadku, že už nevyrobáme tanky**

Vybrali sme päť príbehov firiem, ktoré ilustrujú súčasný stav nášho zbrojárstva. Sú medzi nimi menšie hi-tech firmy, komplikovaný život odminovacieho vozidla Božena, či nové zbrojné impérium, ktoré buduje český obchodník Jaroslav Strnad.

Manažéri zbrojných firiem sa minulý týždeň zišli pod jednou strechou na bratislavskom zbrojnom veľtrhu IDEB.

1. Vysielačky pre 21. storočie

Informatik Peter Dostál žil od konca 90. rokov v Kanade, kde pracoval pre miestne úrady a telekomunikačné firmy. Pred desiatimi rokmi sa vrátil na Slovensko a začal podnikáť.

Najčítanejšie 24h | 3dni | 7dni

1. Prváka Marca úradníci nasilu odvedli z triedy pred vydesenými deťmi 67 189
2. Shooty: Vnútrostranícka demokracia 32 667
3. Ako zo mňa utečenci za týždeň spravili radikála 16 988
4. Časť z asýrskych kresťanov, ktorí prišli na Slovensko z Iraku, sa vrátila domov 15 237
5. Sulík nechcel hádky, tak si rozhádal stranu 14 590
6. Okolo zamrznutých tiel horolezci chodia na Evereste desiatky rokov, tam hore ide každý sám za seba 12 060
7. Regiojet chystá federálny okruh, linky možno doplní o spoj Bratislava – Praha 11 258

8. Pacienti hodnotili nemocnice: Na východe boli spokojnejší, najhoršie štátne nemocnice sú v Bratislave 10 431
9. Keď v parlamente vystupuje ombudsmanka, takmer všetci poslanci sa vyparia 9 833
10. Hodnotenie: Slovensko na štvrtfinále nemalo 9 680

Už viac ako **33580** z vás dostáva správy e-mailom

jalkoczyova@dynamic.sk

- Piatkový výber šéfredaktora Ukážka
- Ranný súhrn toho, čo ste nečítali Ukážka

Zmeniť vaše nastavenia

Slovenské ministerstvo obrany v tom čase vo veľkom investovalo do moderných komunikačných systémov a Dostál v tom videl príležitosť. Založil firmu Aliter Technologies. „Najprv sme fungovali v trojizbovom byte v Bratislave, kde sme písali prvé projekty,“ spomína.

Informatik Peter Dostál žil šesť rokov v Kanade, po návrate na Slovensko založil firmu, ktorá sa ako jedna z mála dokáže presadiť aj v medzinárodných tendroch NATO. Foto – Aliter

Dostál k sebe stiahol niekoľko odborníkov z ministerstva obrany aj z armády – vo firme zamestnáva aj bývalého spojára z elitného pluku špeciálneho určenia v Žiline, ktorý zažil nasadenie v Afganistane. „Vďaka tomu presne vieme, čo naša armáda potrebuje, a s čím si nevie rady,“ hovorí Dostál.

Slovenské ministerstvo si totiž zvyklo za technológie míňať stovky miliónov eur, jednotlivé časti však spolu často nekomunikovali.

„Armáda trpela tým, že každý minister objednával systémy od iných výrobcov. Do toho sme teda vstupovali my a začali ich prepájať,“ vysvetľuje.

PREČÍTAJTE SI TIEŽ

Ukázali nástupcu slávneho Aligatora, ktorému neverila ani vlastná armáda

Aliter na rozdiel od iných IT firiem nezostal závislý len od slovenských štátnych zákaziek, či projektov z eurofondov. Ako jeden z mála uspeli aj v medzinárodných tendroch NATO.

Firma dodáva informačné systémy pre jednotlivé veliteľstvá NATO rozmiestnené v Európe i vo svete. „V týchto veliteľstvách sú naši zamestnanci, ktorí systémy pomáhajú udržiavať,“ hovorí Dostál.

Popritom robí subdodávateľa aj pre nadnárodných výrobcov, ako je BAE Systems, Airbus, či Ericsson. Jej technológie využíva napríklad kanadská alebo estónska armáda.

Aliter na veľtrhu IDEB ukázal, ako vyzerá dorozumievanie sa vojakov na súčasných bojiskách -vojak má na helme malú kameru, z ktorej sa obraz prenáša na notebook, ktorý si na mieste akcie rozloží veliteľ.
Foto N – Vladimír Šimíček

Hlavnou pýchou Alitera je komunikačný systém Comtanet, ktorý je umožňuje vojakom dorozumievať sa technológiami 21. storočia. Ľudovo povedané, ide o rádio, ktoré neponúka iba prenos zvuku, ale aj obrazu a údajov o polohe vojakov.

„Vojaci boli od prvej svetovej vojny naučení dorozumievať sa primárne pomocou hlasu, moderné armády však už vyžadujú prenos oveľa väčšieho množstva dát,“ vysvetľuje Dostál.

Ako to vyzerá v praxi? Vojak má na helme aj na puške malé kamery, ktoré snímajú, čo vidí pred sebou. Obraz sa okamžite prenáša napríklad do

špeciálneho notebooku, ktorý si na mieste rozloží veliteľ jednotky.

„Veliteľ môže v reálnom čase vidieť presne to, čo vidia jeho vojaci. V notebooku sa mu zobrazí aj digitálna mapa, na ktorej je zaznačená presná poloha vojakov ako pri počítačovej hre,“ rozpráva Dostál.

Aliter ponúka pomocou jedného rádia prepojiť vojakov v poli s lietadlami, obrnenými vozidlami i veliteľskými štábmi na druhom konci sveta. Grafika – Aliter

Tento systém môžu využívať napríklad špeciálne trénovaní ostreľovači. „Keď má na muške hľadanú osobu, okamžite to vidí aj jeho veliteľ. Situáciu môže vyhodnotiť spolu s ním a prípadne mu dať pokyn, aby cieľ eliminoval,“ hovorí

Dostál.

Obraz sa zároveň môže prenášať aj na druhý koniec sveta, napríklad k ministrom obrany či najvyššiemu veliteľovi armády. Najznámejším príbehom tohto druhu bolo pred piatimi rokmi zabitie Usamu bin Ládina v jeho skrýši v Pakistane. Akciu amerického komanda online sledoval prezident Barack Obama aj so štábom v Bielom dome.

„Naše technológie pracujú na podobnom princípe, obraz od vojaka v poli dokážeme dostať pomocou satelita prakticky kamkoľvek,“ tvrdí Dostál.

Slávny záber fotografa Bieleho domu Peta Souza, ktorý zachytáva prezidenta Obamu, viceprezidenta Joa Bidena, vtedajšiu ministerku zahraničia Hilary Clintonovú, ako sledujú akciu za zlikvidovanie Usamu bin Ládina. Foto – Wikipedia

Aliter dnes zamestnáva zhruba šesťdesiat ľudí – všetko IT odborníkov. Okrem

vojenského priemyslu dodáva technológie aj polícii – ich kamerové systémy sú napríklad rozmiestnené na hranici s Ukrajinou.

V ďalších rokoch chce Dostál preniknúť do oblastí bezpilotných lietadiel. Jeho výskumníci už pracujú na vlastnom drone, ktorý by niesol mechanické rameno, ktoré by mohlo robiť výškové práce.

„Väčšina dronov dnes robí len fotky alebo videá. Snažíme sa vyvinúť dron, ktorý by dokázal omnoho viac,“ dodáva Dostál.

2. Veža na každé auto

Firma EVPÚ z Novej Dubnice má dnes jednu istotu: keď sa slovenská armáda rozhodne nakupovať nejaké obrnené vozidlá, budú na nich jej zbraňové veže. Sú totiž univerzálne.

„Naše veže sa dajú veľmi rýchlo zabudovať na ktorékoľvek vozidlo, či už ruskej, alebo západnej výroby,“ hovorí Ondrej Krausz, manažér vojenských projektov EVPÚ.

Na veži bývajú umiestnené kanón, guľomet i protitankové strely, ktoré zabezpečujú ochranu vozidla – konkrétnu výzbroj si diktuje zákazník.